

מי שקינא פרק שישי סוטה

לב.

עין משפט גזר מצוה

א א מיי פ"ג מהל' סוטה
הל"ז סג עין ט:
ב ב מיי פ"ח מהל'
מעש' שני ה"ה סג
עין ק"ח [ש"ע י"ד ס'
ש"א סעי' קמ"ג]:
ג ג מיי פ"ג מהל' ק"ש
הל"ז סג עין י"ח
טו ט"ע א"ח ס' סג סעי'
ז וזכר אלפס ברכות ר"פ
ע"ד ט. וזכר"ש שם ס'
יג:
ד ד טו"ש"ע א"ח ס' ק"ח
סעי' ד:
ה ה מיי פ"ח מהל'
ברכות הל"ז סג
עין י"ט טו"ש"ע א"ח ס'
קס"ב סעי' א':
ו ו מיי פ"ט מהל'
שבעות הל"ז סג
לחון רמ"א:
ז ז מיי שם פ"ז הל' ז
סג סס:
ח ח מיי פ"ג מהל'
ביכורים הל"ז סג
עין ק"א:
ט ט מיי פ"ד מהל' יבוס
וחל"ה הל"ח סג עין
כז טו"ש"ע א"ח ס' קס"ב
סעי' טו ובסדר מל"ה
סעי' מח ובפי' סדר מל"ה
סעי' טו:
י י מיי פ"ד מהל'
ניזואת כפי' הל"ה י"א
סג עין כ טו"ש"ע א"ח ס'
ס' קמ"ב סעי' ד':
יא יא ב מיי פ"ג מהל'
תנינה הל"ה סג
עין ל':
יב יב מיי פ"ט מהל' רמ"ז
ושמירת נפש הל"ג
סג עין ע"ח:
יג יג מיי פ"ז מהל'
מלכים הל"ז סג
עין ק"כ:

מהו דתימא כי אזלינן בתר רוב דיעות לחומרא אבל לקולא לא
קמ"ז. ואם תאמר הא מממנני' צפרק האשה שהלכה (ובמות ד'
ק"י): וממנני' דפרק עגלה ערופה (לקמן דף מ"ז). שמעינן לה י"ל דהכא
אזלטריך דלפילו לקולא אע"ג דרגלים לדבר ועוד דלא תנא פסולי
העדות צהדיא צמנני' להכי תנא

גזי כל חד וחד:
הדרן עלך מי שקינא
ה"ג בסדר המשנה
אלו נאמרין בלשונם. ופירוש כל
אדם בלשונו שהוא שומע
לאפוקי למדי שאינו אומר בלשון פרסי
אם אינו שומעו אזל בכל לשון משמע
בין שומע בין אינו שומע ובגמרא לא
משמע הכי: קריית שמע ותפלה.
תימה אמאי שיר הלל וקידוש של
שבת וזכרת הפירות וזכרת המלות
ולכא למימר דלא נקט אלף דאורייתא
דהא צפרק מי שמתו (ברכות דף ק"א).
משמע דתפלה וקריית שמע דרצנן
ועוד דהתם (דף ק"ב): משמע דקידוש
דאורייתא והכי משמע נמי גריש מסכת
נוזר (דף ג' א'): שגלמא מקרא מגילה
איכא למימר להכי שיר דתנא צפ"ב
דמגילה (דף ט' א'). הלועז ששמע
אשורית ידא אלף הכי אמאי שיר
ונראה דהני נאמרים בכל לשון אפי'
אינו שומע הלכך לא דמו להני
דממנני' דנאמרין דוקא בלשונם ט:

הדרן עלך מי שקינא
אלו נאמרין בכל לשון אפרשת סוטה
ביוודיו מעשר קריית שמע ותפלה
וברכת המזון ושובועת העדות ושובועת
הפיקדון ואלו נאמרין בלשון הקודש מקרא
ביכורים וחליצה ברכות וקללות ברכת
כהנים וברכת כהן גדול אפרשת המלך
אפרשת עגלה ערופה ומושח מלחמה בשעה
שמדבר אל העם מקרא ביכורים כיצד וענית
ואמרת לפני ה' אלהיך ולהלן הוא אומר
וענו הלויים ואמרו מה להלן בלשון הקודש
אף כאן בלשון הקודש חליצה כיצד וענתה
ואמרה ולהלן הוא אומר וענו הלויים ואמרו מה להלן בלשון הקודש אף כאן
בלשון הקודש ר' יהודה אומר וענתה ואמרה ככה עד שתאמר בלשון הזה
ברכות וקללות כיצד כיון שעברו ישראל את הירדן ובאו אל הר גריזים ואל
הר עיבל שבשומרון שבצד שכם שבאצל אלוני מורה שנאמר הלא המה
בעבר הירדן וגו' ולהלן הוא אומר ויעבר אברם בארץ עד מקום שכם עד
אלון מורה מה אלון מורה האמור להלן שכם אף אלון מורה האמור כאן שכם
ששה שבטים עלו לראש הר גריזים וששה שבטים עלו לראש הר עיבל
והכהנים והלויים והארוני עומדים למטה באמצע הכהנים מקיפין את הארון
והלויים את הכהנים וכל ישראל מכאן ומכאן שנאמר וכל ישראל וקניו
ושוטרו ושופטיו עומדים מזה ומזה לארון וגו' הפכו פניהם כלפי הר
גריזים ופתחו בברכה ברוך האיש אשר לא יעשה פסל ומסכה ואלו
ואלו עונין אמין הפכו פניהם כלפי הר עיבל ופתחו בקללה ארור האיש אשר
יעשה פסל ומסכה ואלו עונין אמין עד שגומרין ברכות וקללות ואחר
כך הביאו את האבנים ובנו את המזבח וסדרוהו בסיד וכתבו עליו את כל
דברי התורה שבשבעים לשון שנאמר באר היטב ונטלו את האבנים ובאו
ולנו

של שמי שנים שעברו מעליהו לירושלים עכשיו אם לא העלהו ומתודה צערתי הקדש זה מעשר שני וגם נתמיו ללוי זה מעשר ראשון לגר
לימוס ולאלמנה זה מעשר עני ואומרו ככל לשון כדליף לקמ"ט ולא אמרין בלשון זה הוקיחו הכתוב לאומרה בלה"ק: ושבעות העדות ושבעות
הפקדון. ככל לשון שהשעוהו וכפר ולא הודה חייב קרבן עולה ויורד האמור בשבעות העדות ויחל"ה] ואשם גזילות בשבעות הפקדון [שם]: ואלו נאמרין
בלה"ק. ולא אמרין גמרא מהך דלעיל שנכתב ונסקר עליהן כל מזות דיבורס ואין לר"ך לאומרן בלה"ק כדכתיב ככולהו משום דכתיב כתיב
יעיבא: מקרא ביכורים. שהיה קורא מאררר אובד אזי עד סוף כל הפרשה (דברים טו): והל"ה יצמה. היא אומרת מאן יצמי וגו' והוא אומר לא
חפתי לחות ואחר החליטה היא אומרת ככה יעשה לאל"ש וגו' [שם טה]: צרכוס וקללות. שאמרין וישעו וישראל צהר גריזים והר עיבלי: צרכוס
הכניס. נשיאות אומר: צרכוס כהן גדול. צרכוס הכהנים אחר עבודת היום שפניו לפניהם היה קורא שבתורה את הפרשים והר עיבלי: שמה
ברכות כדמפרש צמנתינן [לקמן מ:]: ופרשם המלך. מפרש צסוף פירקא והיא פרשת הקהל: ופרשם עגלה ערופה. ידעו לא שפכו וגו' כפר
לעמך ישראל וגו' (דברים כה): פרשם משוח מלחמה. (שם ט) והיה קרצכס אל וגו' שמע ישראל אתם קרבים היום וגו' כי ה' אלהיכם וגו':
יז"ה. כמו מנין: והל"ה הוא אומר. ברכות וקללות של הר גריזים. ולקמ"ט מפרש התם גופיה מנא לן (ט) אינו לר"ך. ללמדה צגורה
שה שומענמה היא למדה: וענמה ואמרה ככה. דמשמע בלשון זה תאמר: שבשומרון. אלל שומרון: למטה צחאמע. בין שני ההרים:
מכאן ומכאן. על ההרים: הפכו. הלויים פניהם כלפי הר גריזים ופתחו בצרכה. כל הארוריים היו אומרים תחלה בלשון צרכה: אלו
ואלו. שצהר גריזים וצצהר עיבל. והא דכתיב (ו) אלה יעמדו לצדך לא שהיו השצבים מצרכין ומקללין אלף הלויים העומדים בין שני ההרים
הופכין פניהם להר גריזים וצצהר עיבל ואלה עיבל צקללה: הביאו את האבנים. כדכתיב (ז) וצנית שם מזבח וגו' וכתבת עליהן את כל דברי התורה
הזאת צהר היטב: ונטלו את האבנים. ונטלו את המזבח לאחר שהעלו העולות והשלמים כדכתיב והעלית עליו עולות (שם ט):

הדיינין דאמר בפ' שבעות הדיינין דאף היא בכל לשון נאמרה. וי"ל דתנא ושיירי ומה שיירי דהא שיירי שבעות הביטוי דאף היא בכל לשון נאמרה. ואי"ת תנא אלו אתא אמרת
תנא ושיירי דה"ג פריך פ"ק דקידושין. וי"ל דכל היכא דליכא אלא חד אלו איכא למימר בדוקא תני אבל היכא דתני אלו ואלו שונה ומשיירי דהא (ז) אלו לאו דקא. והא דנקט אלו

הכא צמאי עסקינן. דקמני עד אחד אומר נטמאת ושנים אומרים
לא נטמאת היתה שותה ואוקימנא צפסולי עדות וזין צבת אחת זין
צוה אחר זה כר' נחמיה ועל כרחיך צוה אחר זה איצטרריך עיקר
לאשמועינן דאי צבת אחת מאי הלך
וחד נמי היתה שותה [אלף] צהכי
עסקינן דההוא דאחא מעיקרא ואמר
נטמאת אשה הו"א הילכך אפי' צוה
אחר זה ארמו תרמי ומצטלי לה:
ופרלא לרצי נחמיה הכי כו'. דהא
לאמרן לעיל ועשו שמי נשים צאש
אחד כו' לאו סיפא דמילתיה דרצי
נחמיה הוא אלף פירושא דמילתיה
הוא דלנו פרשין לה הכי: כי פלגא
ופלגא דמי. כלומר כי חד וחד ואי
צבת אחת אמו אוקי מרי לצהדי חד
ואוקימיה אספיקא ורי צוה אחר זה
וההוא דהאמוניה מורה קדם ואתא
צרישא הוה ליה כשנים וזין כחד
ואין צריהס צמקומו והיכא דשמיס
אומרות נטמאת ועד אחד כשר אומר
לא נטמאת היתה שותה דכי חד וחד
נינה וממתינן דקמני לא היתה שותה
כגון דההוא חד הוה פסול: ופרסי
צפסולי ערום למד לי. לממני ממני'
הלך אחר רוב דיעות: לחומרא.
שמהה: לקולא. להקל מעליה של
שמהה: לא אזלינן. צמר רוב דיעות
צפסולי עדות והיכא דשמיס אומרות
נטמאת ואחד אומר לא נטמאת כיון
דאיכא הכשהה כל דהו נימא אוקי
האי לצהדי הך ואוקי מילתא אספיקא
ותמהה קא משמע לן:

הדרן עלך מי שקינא
אלו נאמרין בלשון אפרשת סוטה:
פרשם סוטה. מה שהכהן
אומר לה ולא אמרי' לר"ך לאומרה
בלשון הקודש כדכ' שנכתב. ובצפרי"ט
אמר' דאי לא כתיב קרא להמרי ככל
לשון כדלקמ"ט ה"א נימא קרא מיבמה צקל
וחומר ומה יצמה קלה לא עשה צה
כל הלשונות בלשון הקודש סוטה
חמורה לא כל שכן: וויודי מעשר.
צנהה השלישית צערתי הקודש מן
הצית (דברים טו) שהוא מו"א כל
מעשרותיו ומצנן מציתו ואין יכול
עד להשקותם וזמן מעשר ראשון
ללוי ומעשר עני לעניים ומעשר שני

של שמי שנים שעברו מעליהו לירושלים עכשיו אם לא העלהו ומתודה צערתי הקדש זה מעשר שני וגם נתמיו ללוי זה מעשר ראשון לגר
לימוס ולאלמנה זה מעשר עני ואומרו ככל לשון כדליף לקמ"ט ולא אמרין בלשון זה הוקיחו הכתוב לאומרה בלה"ק: ושבעות העדות ושבעות
הפקדון. ככל לשון שהשעוהו וכפר ולא הודה חייב קרבן עולה ויורד האמור בשבעות העדות ויחל"ה] ואשם גזילות בשבעות הפקדון [שם]: ואלו נאמרין
בלה"ק. ולא אמרין גמרא מהך דלעיל שנכתב ונסקר עליהן כל מזות דיבורס ואין לר"ך לאומרן בלה"ק כדכתיב ככולהו משום דכתיב כתיב
יעיבא: מקרא ביכורים. שהיה קורא מאררר אובד אזי עד סוף כל הפרשה (דברים טו): והל"ה יצמה. היא אומרת מאן יצמי וגו' והוא אומר לא
חפתי לחות ואחר החליטה היא אומרת ככה יעשה לאל"ש וגו' [שם טה]: צרכוס וקללות. שאמרין וישעו וישראל צהר גריזים והר עיבלי: צרכוס
הכניס. נשיאות אומר: צרכוס כהן גדול. צרכוס הכהנים אחר עבודת היום שפניו לפניהם היה קורא שבתורה את הפרשים והר עיבלי: שמה
ברכות כדמפרש צמנתינן [לקמן מ:]: ופרשם המלך. מפרש צסוף פירקא והיא פרשת הקהל: ופרשם עגלה ערופה. ידעו לא שפכו וגו' כפר
לעמך ישראל וגו' (דברים כה): פרשם משוח מלחמה. (שם ט) והיה קרצכס אל וגו' שמע ישראל אתם קרבים היום וגו' כי ה' אלהיכם וגו':
יז"ה. כמו מנין: והל"ה הוא אומר. ברכות וקללות של הר גריזים. ולקמ"ט מפרש התם גופיה מנא לן (ט) אינו לר"ך. ללמדה צגורה
שה שומענמה היא למדה: וענמה ואמרה ככה. דמשמע בלשון זה תאמר: שבשומרון. אלל שומרון: למטה צחאמע. בין שני ההרים:
מכאן ומכאן. על ההרים: הפכו. הלויים פניהם כלפי הר גריזים ופתחו בצרכה. כל הארוריים היו אומרים תחלה בלשון צרכה: אלו
ואלו. שצהר גריזים וצצהר עיבל. והא דכתיב (ו) אלה יעמדו לצדך לא שהיו השצבים מצרכין ומקללין אלף הלויים העומדים בין שני ההרים
הופכין פניהם להר גריזים וצצהר עיבל ואלה עיבל צקללה: הביאו את האבנים. כדכתיב (ז) וצנית שם מזבח וגו' וכתבת עליהן את כל דברי התורה
הזאת צהר היטב: ונטלו את האבנים. ונטלו את המזבח לאחר שהעלו העולות והשלמים כדכתיב והעלית עליו עולות (שם ט):

הדיינין דאמר בפ' שבעות הדיינין דאף היא בכל לשון נאמרה. וי"ל דתנא ושיירי ומה שיירי דהא שיירי שבעות הביטוי דאף היא בכל לשון נאמרה. ואי"ת תנא אלו אתא אמרת
תנא ושיירי דה"ג פריך פ"ק דקידושין. וי"ל דכל היכא דליכא אלא חד אלו איכא למימר בדוקא תני אבל היכא דתני אלו ואלו שונה ומשיירי דהא (ז) אלו לאו דקא. והא דנקט אלו

ברכות מ: שבעות נ"ט.
רש"י מ"ז, א) ונשה נ"ט,
ד) וע"כ, ט) וצ"כ, ז)
ו) ונשה מ. דברים מ, א)
ו) דברים מ, א) [דף ג' ג].
ט) עין רש"י, א) דרוש ככה
כלשון זה. רש"י, ט) וצ"כ
מ, א) [ט] ונשה דלא
תני צמנני' שבעת הדיינין
ושבעות ציטו ע' מוס'
שבעות נ"ט. ד"ה ולו
נאמרין וכו' וכו' מיי"ט ד"ה
שבעות הפקדון.

תורה אור השלם

1. וענית ואמרת לפני ה' אלהיך ארמי אבד אבי וירד מצרפתה ויגר שם במתי מעט ויהי שם לגי גדול עצמו ור"ב:
2. וענו הלויים ואמרו אל קל איש וישראל כול ידם: דברים כו יד
3. ונגשה ויבמהו אליו לעיני הוקימים ותקלה נעלו מעל רגלו ויקח בפינו וענתה ואמרה ככה יעשה לאיש אשר לא יבנה את בית אהיו: דברים כה ט
4. הלא תמה בעבר הירדן ארמי דרך מבוא השקט בארץ הברנני הישב בערבה מל הגלגל אצל אלוני מרה: דברים י"א ל
5. ויעבר אברם בארץ עד מקום שכם עד אלון מורה והברנני אז בארץ: בראשית י"ו
6. וכל ישראל חקניו ושרטיו ושופטיו עמדים מזה ומזה לארון נגד הכהנים הלויים נשיא ארון ברית ה' בגר בארץ חיצו אל מול הר גריזים ותחצו אל מול הר עיבל כאשר צוה ה' אלהים עבד ה' ללךך את משה ישראל בארשתה:
7. ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה ותועב"ה יד מעשה יד ידש ושם פסתר ויגנו כל היום ואמרו אמון:
8. דברים כו טו

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה והל"ה וכו' מנא לן הס"ד ולח"כ מ"ה וענמה ואמרה ככה אינו לר"ך וכו' היא למדה וענמה כ"ל דה"א:

מוסף רש"י

פרשת סוטה. כשכתב מצינעה (ברכות ט) כשמשינין אותה ישיבו אותה בלשון שהיא שומעת (שבת טז). וירודי מעשר. צערתי הקדש מן הית' (שם טשי).